

Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston toiminta vuonna 2023

Kunnanhallitus 07.11.2022 § 270

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Seija Österberg, p. 044 783 7300

Akselikuntien yhteisen vammaisneuvoston kirje 18.10.2022:

"Perusturvakuntayhtymä Akseli puretaan, koska Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) vastaa sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. PTKY Akselin toiminta-alueella on ollut tarkoituksenmukaista, että siellä toimii kolmen kunnan yhteinen vammaisneuvosto, mutta kuntayhtymän purkamisen myötä yhdistävä tekijä poistuu. Hyvinvointialueelle on lain nojalla asetettava hyvinvointialueen oma vammaisneuvosto. Akseli-alueen vammaisneuvosto muistuttaa, että myös jokaisessa kunnassa tulee kuitenkin toimia vammaisneuvosto.

Kuntalain 28 §:n mukaan vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vammaisneuvosto. Laissa säädetään myös, että kunnanhallituksen on huolehdittava vammaisneuvoston toiminta-edellytyksistä.

Hyvinvointialueen yhteinen vammaisneuvosto tulee hoitamaan erityisesti sosiaali- ja terveydenhoitoon sekä lisäksi pelastustoimeen liittyvät vaikuttamistehtävät alueella. Kunnissa vammaisneuvostolle jää kuitenkin edelleen tärkeä rooli liittyen esim. saavutettavuus- ja yhdenvertaisuusasioihin, kunnan palveluihin, rakentamiseen ja esteettömyyteen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin jne.

Muistutamme myös, että kuntalain mukaan vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Lainkohdassa sanottujen vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi olisi suositeltavaa antaa vammaisneuvoston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnan eri toimielinten kokouksissa. Vammaisneuvosto voisi silloin toimia vaikuttavasti vammaisten edustajana kunnan päätöksenteossa ja vaikuttamiselimissä.

Toivomme että kuntapäätäjät ovat osana kunnan päätöksentekoa jo huomioineet yllä sanotut seikat ja myös visioineet, miten vammaisneuvosto ja sen toiminta järjestetään tulevaisuudessa.

Toivomme vammaisneuvostossa saavamme tiedon 9.12.2022 mennessä kuntapäättäjiltä ja viranomaisilta, miten vammaisneuvoston toimintaa tullaan jatkamaan Maskussa, Nousiaisissa ja Mynämäellä."

Vammaisneuvoston lisäksi kunnassa toimii kuntalain mukaisena vaikuttamistoimielimenä myös vanhusneuvosto ja nuorten vaikuttajaryhmä.

Mynämäen kunnanhallitus on nimennyt Akselikuntien yhteiseen vammaisneuvostoon kolme edustajaa ja varaedustajaa: Ilkka Pilpola (varajäsen Tarja Anttila), Seppo Hannula (Juhani Hannula) ja Hanna Vänni (Marita Pettersson).

Kunnanhallitus voi asettaa Mynämäen kunnan oman vammaisneuvoston 1.1.2023 alkaen ja siirtää jo nimetyt edustajat uuden toimielimen jäseniksi ja tarvittaessa täydentää kokoonpanoa lisäjäsenillä.

Toinen vaihtoehto on vanhusneuvoston toiminnan laajentaminen turvaamaan myös vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tällöin toimielimen nimen voisi muuttaa Mynämäen kunnan vanhus- ja vammaisneuvostoksi ja yhteiseen vammaisneuvostoon nimetyt Mynämäen edustajat siirtyisivät jäseniksi tähän toimielimeen. Vanhusneuvoston puheenjohtajana toimii nykyisellään kunnanhallituksesta toimielimeen nimetty edustaja. Mikäli jatkossa päädytään yhteistoimielimeen, puheenjohtajuus tulisi määritellä uudelleen.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkaminen ja Ptky Akselin toiminnan päätyminen ei sulje pois vaihtoehtoa, että Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kunnat edelleen asettavat yhteisen vammaisneuvoston ja nimeävät siihen omat edustajansa.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus päättää
1. merkitä selostusosassa esitetyn Akselikuntien vammaisneuvoston kirjeen tiedoksi.
2. pyytää vammaisneuvostolta ja vanhusneuvostolta lausuntoa yhdistetyn Mynämäen kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston asettamisesta asiaselostuksessa kuvatulla tavalla 30.11.2022 mennessä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 19.12.2022 § 326
402/00.01.02.00/2022

Asian valmistelija:
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670
Kunnanjohtaja Seija Österberg, p. 044 783 7300

Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet kunnanhallitukselle heiltä pyydetyn lausunnon toimielinten mahdollisesta yhdistämisestä hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa. Lausunnot lähetetään esityslistan mukana.

Vanhusneuvosto ei kannata toimielinten yhdistämistä. Vanhusneuvosto toteaa lausunnossaan, että yhdistäminen yhdeksi vaikuttamistoimielimeksi ei olisi toimiva eikä yhdenvertainen ratkaisu, koska neuvostojen roolit ja tehtävät ovat hyvin erilaiset. Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen ja päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vanhusneuvoston tehtävänä on varmistaa ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, kun taas vammaisia ihmisiä on kaiken ikäisiä vauvasta vaariin.

Vammaisneuvosto ei kannata vammais- ja vanhusneuvostojen yhdistämistä. He toteavat lausunnossaan, että nykyisen Mynämäen vanhusneuvoston ja Akselikutien vammaisneuvoston mynämäkeläisten jäsenten yhdistäminen suoraan yhdeksi vaikuttamistoimielimeksi ei olisi toimiva eikä yhdenvertainen ratkaisu. Vanhusneuvoston kokoonpano ja organisoituminen on ensinnäkin erilainen vammaisneuvostoon verrattuna ja toisaalta sen ryhmäkoko on vammaisneuvoston mynämäkeläisten jäsenten ryhmään nähden "ylivertainen". Yhdistetyn vaikuttamistoimielimen kokoonpano tulisi joka tapauksessa määritellä siten, että huomioidaan ryhmittymien yhdenvertaisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet vaikuttaa. Edelleen he toteavat, että vammaisia ihmisiä on kaikissa ikäryhmissä, vauvasta vaariin ja myös kaikissa elämänvaiheissa, päiväkodissa, opiskelijana, työssä käyvänä, työttömänä ja vanhuksena. Vammaisten ihmisten moninaisuuden, heidän tarpeittensa erilaisuuden sekä erityisyyden tuntemus ja niihin liittyvät mahdolliset kannanotot ym. vaativat vahvaa perehtymistä ja kiinnostusta vammaisten hyvinvointiin sekä oikeuksiin.

Vammaisneuvosto ehdottaa nykyisen vammaisneuvoston toimikauden jatkumista ennallaan 31.5.2023 asti ja sen jälkeen Mynämäen kunnan oman vammaisneuvoston perustamista, jonka ryhmäkokoja lisättäisiin 2–3 uudella vammaisjärjestön edustajalla sekä kunnan viranhaltija-avulla sihteeriksi, kuten vanhusneuvostolla on ollut.

Maskun kunnanhallitus on 21.11.2022 § 214 päättänyt asiasta samoin kuin alla päätösehdotuksessa ehdotetaan.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus päättää, että

vanhus- ja vammaisneuvostot jatkavat toimintaansa 31.5.2023 saakka ja

1.6.2023 alkaen kuntaan perustetaan oma vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto jatkaa toimintaansa itsenäisenä toimielimenä.

Päätös:

Esittelijä muutti kokouksessa päätösehdotuksen toisen kappaleen siten, että vammaisneuvoston toiminta jatkuu 1.6.2023 alkaen Mynämäen ja Nousiaisten kuntien yhteisellä vammaisneuvostolla, mikäli Nousiaisten kunta suostuu osaltaan menettelyyn. Tarvittaessa Mynämäen kunta perustaa oman vammaisneuvoston. Vanhusneuvosto jatkaa toimintaansa itsenäisenä toimielimenä.

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän kokouksessa muuttaman päätösehdotuksen yksimielisesti.